

kunna verka något för detta måls vinnande vore grunden för denna förenings bildande.

Därefter behandlades frågorna rörande den nya normalplanen.

Minimikurserna ansågs blifva till skada för folkskolan, om de komma till användning.

Rörande de nya skolformerna uttalades den förhoppningen, att vederbörande måtte komma att tillse, det dessa ej tillämpades utom i allra största nödfall.

Ökningen af kristendomstimmarne med inskränkning af tiden för de öfriga ämnena ansågs icke vara fördelaktig.

Den sista frågan, som behandlades var af följande lydelse:

»Hvad böra kretsen och dess enskilde medlemmar hvar för sig verka för att nå målet: att vår förening må bli till största gagn för såväl svenska folkskolan som dess lärare?» Efter en liflig öfverläggning besvarades frågan sålunda: Mötet anser, att skolan bör arbeta på sann evangelisk-luthersk grund och motarbeta alla samhällsupplösande tendenser samt söka bilda barnen till gudfruktiga, goda och fosterlandsälskande medborgare; föreningens medlemmar böra verka för åstadkommandet af godt samarbete mellan hemmet, kyrkan och skolan; kretsen bör arbeta för att i centralstyrelsen för S. A. F. invälja män, som med varmt intresse och sant kristligt nit arbeta för folkskolans sunda utveckling.

Till centralstyrelseledamöter valdes J. J. Dalström, J. Johansson, A. F. Skoglund, och I. A. Lyttkens.

Oktoberstämmorna.

— *Tjellmo* förs., Ögl., beslöt att för kommande år höja lönen till 700 kr. för två af församlingens folkskollärare, hvilka under åren 1884—85 ånjöto nu beviljade löneförhöjningen.

— *Västerviks stad*. Då församlingens folkskollärare och lärarinnor begärt löneförhöjning, beslöt stämman uppdraga åt skolrådet att utarbeta och inkomma med förslag till reglering af lärarepersonalens löneförmåner på så sätt, att ett eller tvenne ålderstillsätt kunde tilldelas dem efter vissa års väl vitsordad tjänstgöring. För den händelse regleringen kunde genomföras och tillämpas redan nästa år, beslöt höja staten med 412 kronor.

— *Vårdnäs*, Ögl. Slöjdskola för flickor skall anordnas vid alla 4 folkskolorna. Skolpremierna borttagas. Församlingens skolsalar få ej upplåtas till bibelförklarings eller s. k. bönemötens hållande för andra än församlingens präster.

— *S:t Johannis*. Ögl. Lönen för småskollärarinnan Kjellgren vid Rosendal höjdes med 50 kronor.

— *Godgård* förs., Ögl., beslöt, att uppföra nytt skolhus vid kyrkan med bostad för organist och klockare.

— *Ringarum*, Ögl. Ett par småskollärarinnor hade hvar för sig begärt en löneförhöjning af 50 kr., hvilket af skolrådet afstyrktes. Ordföranden upplyste, att nämnda lärarinnor hade skriftligt löfte att efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring erhålla 50 krs ökning i lön, något hvarom också annonserats, åtminstone vid tillsättandet af den ena platsen. Därjämte uppläste ordföranden ett skolrådsprotokoll från 1884, där skolrådet beslutit, att församlingens småskollärarinnor efter 5 års oförviligt tjänstgöring skulle få sin lön höjd från 300 till 350 kr. Efter en delvis rätt skarp debatt, där stämman bestred skolrådet befogenhet att utan kyrkostämmans hörande besluta om löneförhöjning och därom annonsera, beslöt, att nämnda lärarinnor dock skulle erhålla den begärda löneförhöjningen, då de därom haft löfte. Skolrådsledamöterna upplyste, att de vid sitt afstyrkande utlåtande ej haft kännedom om 1884 års skolrådsbeslut, detta ehuru en del af nuvarande ledamöter äfven då suttit i skolrådet. Stämman beviljade dock förhöjningen på det

villkor, att dylika af skolrådet egenmäktigt vidtagna beslut om löneförhöjning ej vidare få komma ifråga.

Till församlingens 4 fortsättningsskolor anslagos fortfarande 200 kr.

— Skoll. Mårtensson i Päljö, *Helsingborgs* landsförsamling, har fått sin lön höjd till 700 kr., och skall delaktighet i pensionskassan efter nämnda belopp sökas. Herr Karlsson i Filborna, samma församling, fick däremot sin anhållan om lönetillökning afslagen.

— *V. Broby*, Krst., höjde skoll. K. A. Karlbergs i Hyllinge lön från 600 till 700 kr.

— *Moheda* förs. Hittills har lärarepersonalen inom församlingens folk- och småskolor fått sin lön egentligen blott en gång under det löpande året, nämligen statsmedlen i juni månad, hvarefter den del, som församlingen har att erlagga, först i februari eller mars påföljande år blifvit utbetald för det gångna året. Emellertid beslöt nu, att lönen kvartalsvis skall utbetalas, för hvilket ändamål upptages ett lån å 1,000 kr.

— *Grödinge* förs. har nedsatt lönen för skolläraren Aug. Karlsson med 100 kr. Beslutet fattades med 2,833 röster mot 1,154.

— *Degeberga* förs., Krst., har å 2 af församlingens folkskollärare, som tjänstgjort den ene mer än 5 år och den andre 5 år, höjt kontanta lönen till 700 kr.

— *Kristianstads* kyrkostämma beslöt på skolrådets förslag, att en gratifikation af 250 kr. skulle tilldelas lärarinnan Charlotte Kruse med anledning af att hon tjänstgjort oförviligt i 25 år.

— *Växjö* kyrkostämma beslöt, att de sju nuvarande småskollärarinnorna skola för 1891 hvardera erhålla 50 kronors lönetillägg, med villkor att de visa intyg från skolrådets ordförande om nit och skicklighet i tjänsten samt välförhållande i öfrigt. Detta beslut föregicks af en ganska långvarig diskussion mellan de få vid stämman närvarande.

— Utgiftsförslaget för *Vänersborgs* folkskolor under 1891 uppgår till 15,681 kr., hvaraf skall uttaxeras kr. 11,348.

— För *Örebro* folkskolor uttaxeras 42,695 kr. 62 öre.

Litteratur.

Katekesens vanrykte. Fyra föreläsningar af *Fredrik Lundgren*, seminarieadjunkt Stockholm. P. A. Norstedt & Söner.

Katekesfrågan har åter blifvit brännande. Man får i tidningarna se det ena uttalandet efter det andra. Man resonerar och faller omdömen, ibland alldeles falska, understundom innehållande en gnista sanning. Det är knappast någon fråga, öfver hvilken man så lättvändigt dömer som denna. Om man ville fördomsfritt pröva densamma, skulle det myckna diskuterandet kunna tjäna till någon nytta. Men nu går man i allmänhet till frågans behandling anlingen med den fördömen, att snart sagdt all katekesundervisning är af ondo, och följaktligen måste bort, eller ock att hela den nuvarande katekesundervisningen är god, och följaktligen hvarje klander oberättigadt.

Förf. till de föreliggande föreläsningarna har med mycken kännedom om det ifrågasvarande ämnet kunnat undvika dylika ytterligheter. Han behandlar detsamma allsidigt och grundligt, tillbakavisar med kraft de oberättigade anlopp mot katekesen, hvilka blifvit gjorda icke minst på den sista tiden, sätter en del s. k. reformsträfvanden i deras rätta ljus samt gisslar eftertryckligt en del brister vid katekesundervisningen. Vi ha endast en önskan i afseende på boken, och den är, att hon måtte blifva läst af hvarje lärare.

Folkskolans geometri af *J. E. Johansson*, folkskollärare. Första kursen, omfattande normalplanens pensum. Stockholm. J. Beckmans förlag. Pris 35 öre.

Geometrien är ett ämne, som på grund af såväl sin praktiska betydelse som sin förmåga att utveckla och skärpa tankeförmågan väl försvarar sin plats i skolan. Att detta ämne dock icke alltid förmår tillvinna sig något större intresse, beror nog till icke ringa del på en mekanisk behandling af detsamma. Det kan blifva »dödade tråkigt», då undervisningen inskränker sig till meddelande af några torra, blott halft förstädda satser; men det kan ock blifva högeligen intressant och äfven för barn i folkskoleåldern njutbart, då det behandlas åskådligt, med ständigt vädjande till barnens erfarenhet och i egentlig mening praktiskt.

I förevarande, för folkskolan afsedda lärobok äro som sig bör beskrifning, mätning, beräkning hufvudsak. Förf. har gått i den ordning lärobokskommittén förordat. Bokens inledning behandlar det allmänaste om räta linjer samt därpå bildade vinklar. I första kapitlet redogöres för ytor och kroppar med räta linjer. För hvarje särskild yta behandlas här liksom i följande kap. den kropp, som har ifrågasvarande yta till bas och mot densamma vinkelräta sidor. Inga andra än dylika kroppar upptagas i denna kurs. Andra kap. handlar om kroklinjer samt ytor och kroppar med krokiga linjer, det tredje om vinklars mätning.

Denna ordning synes oss lämplig. En liten anmärkning skola vi dock tillåta oss göra. Den gäller inledningen. Enligt innehållsförteckningen skulle densamma behandla »de allmänaste geometriska begreppen»; men såsom vi ofvan nämt, talas däri endast om räta linjer samt linjevinklar, och därvid utgår förf. från punkten. Att börja med detta begrepp och därifrån gå till linjer o. s. v. är visserligen att gå från det enkla till det mera sammansatta; men för barnet är mycket ofta det i och för sig enkla vida svårare att uppfatta än det sammansatta, beroende därpå att det förra tillika är vida mer abstrakt än det senare. Förf. har för öfrigt icke i fortsättningen fullt konsekvent vidblifvit den inslagna riktningen: i början af § 2, där ytan skall beskrivas, utgår han från kroppen. Denna är också enligt vår mening lämpligaste utgångspunkten vid karakteriserandet af de geometriska storheterna, hvilka sålunda böra nämnas i följande ordning: kroppar, ytor, linjer. Först därefter böra de räta linjerna samt linjevinklarne beskrivas, vidare ytorna, med motsvarande solida figurer. En sådan ordning torde alldeles icke vara stridande mot andan i kommitterades grundsatser.

Med rätta har förf. föredragit beskrifningar framför definitioner. Räkneexemplen, hvilka i riklig mängd förekomma, äro ordnade i progressiv följd och till sitt innehåll praktiska. Efter några inledande exempel följer regeln för beräkningen, och därpå följa ytterligare tillämpningsexempel. En del af dessa, utmärkta med en stjärna, äro afsedda för mera försigkomna elever